

Najvyšší soud v trestnej věci proti A. W. pre zločin sprenevery v neverejnom zasedaní senátu zamietol sťažnosť poškodenej.

D ô v o d y:

Obžalobný senát krajského súdu usnesením zo dňa 12. augusta 1932 postúpil v tejto veci spisy okresnému súdu v M. za účelom príslušného ďalšieho pokračovania. Poškodená firma »G.« podala sťažnosť proti tomu opatreniu súdu, že vec bola postúpená okresnému súdu, avšak vrchný súd usnesením zo dňa 30. decembra 1932 sťažnosť poškodenej zamietol. Dňa 16. januára 1933 podala poškodená žiadosť k vrchnému súdu, v ktorej sa domáhala, aby vrchný súd »zpäťstiahnul« svoje usnesenie a vyhovel predošlej sťažnosti poškodenej. Vrchný súd prípisom zo dňa 18. januára 1933 sdelil poškodenej, že nehodlá zrušiť svoje usnesenie, čo je ináč aj neprípustné. Poškodená dňa 28. januára 1933 sťažnosťou napadla toto opatrenie vrchného súdu a žiadala, by najvyšší súd zrušil usnesenie zo dňa 18. januára 1933 a odkázal vec k ďalšiemu pokračovaniu krajskému súdu, pretože podľa názoru sťažovateľky vec patrí do oboru pôsobnosti krajského súdu a nie okresného súdu. Vrchný súd usnesením zo dňa 8. marca 1933 sťažnosť ako neprípustnú odmietnul, lebo napadnuté opatrenie bolo iba jednoduché upovedomenie poškodenej prípisom, proti ktorému nie je prípustná sťažnosť. Proti tomuto usneseniu podala poškodená dňa 24. marca 1933 sťažnosť a žiada, aby najvyšší súd zrušil napadnuté usnesenie a vyslovil, že vec patrí do oboru pôsobnosti krajského súdu. Táto sťažnosť bola predstretá najvyššiemu súdu. Sťažnosť je bezzákladná a bolo treba ju zamietnuť v smysle § 379 tr. p., lebo podľa § 378 tr. p. sťažnosť je prípustná len proti usneseniu, avšak mimo zasadania senátu učené opatrenie vrchného súdu zo dňa 18. januára 1933 nebolo usnesením, proti tomuto opatreniu sťažnosť nie je prípustná, bola tedy vrchným súdom právom odmietnutá.

Čís. 4695.

Obecní radní, provádějící k příkazu obecního starosty kontrolu vstupenek při zábavě po rozumu § 9 řádu o vybírání dávky ze zábav (pro Čechy), požívá ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák., třebaže kontrolu tu provádí nepřiměřeným způsobem v sále, ve kterém se zábava koná; nezáleží na tom, že se nevykázal předepsaným ověřením, je-li pachatelé beztak znám.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1933, Zm I 958/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 6. října 1931, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 312 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Výkonem vrchnostenského příkazu — propůjčujícím dotčené osobě zvláštní ochranu §§ 68, 81, 312 tr. zák. po dobu výkonu — jest ovšem činnost té které osoby jen, spadá-li úkon, k němuž příkaz směřuje, formálně do oboru působnosti vrchnosti, jež příkaz dala, a nevybočil-li zmocněnec formálně z mezí daného mu příkazu (srovnej nález čis. 1516 sb. n. s.). Než z těchto mezí nevykročili svědci V. a P. činností, jež byla podle rozsudečného zjištění stěžovateli zmařena a za níž byli tito svědci ústním projevem stěžovatele H-e uraženi. Ustanovením § 9 řádu platného pro království České o vybírání dávky ze zábav (přil. 3 k cis. patentu z 29. prosince 1915, čis. 83 z. zák. pro Čechy) jest obci vyhrazeno právo, by svými orgány, kteří za tím účelem mají býti opatřeni písemným ověřením, dohlížela (při pokladně neb u vchodu), zda předpisů tohoto řádu jest při zábavě šetřeno. Než na tento dozor při vydávání lístků a při vstupu hostů nejsou práva obce omezena. Jestliž obecenstvo podle § 8 za účelem dozoru povinno uschovati vstupenky až do konce představení a majitelé vstupenek jsou podle § 9 zavázáni ukázati obecním orgánům na požádání vstupenky, od nichž byl kupon oddělen. K právu dozoru nad samotným vydáváním vstupenek (u pokladny) a nad dekupováním vstupenek (u vchodu do zábavních místností) připojuje tudíž onen řád další právo kontroly obecenstva, zda má platné a řádně dekupované vstupenky, zřejmě za účelem, by mohlo býti přezkoumáno, zda podnikatelé zábavy učinili zadost i závazku jim v § 8 uloženému dbáti nad tím, by nehledě k orgánům úředním nikdo bez řádné vstupenky nebo třeba řádného lístku předplatného neměl přístup k zábavě. Přirozeně nemůže se tato kontrola konati jinde než v místnosti, kde se koná zábava, takže svědci V. a P. provádějící v sále, ve kterém se konala akademie, revisi vstupenek (žádostí, by jim osoby v sále přítomné předložily vstupenky), nevybočili ani z okruhu práv propůjčených obci řádem o vybírání dávky ze zábav, ani z mezí příkazu jim jako obecním radním po rozumu § 52 obecního zřízení pro Čechy obecním starostou daného, by předsevzali (při označené akademii) kontrolu vstupenek ke zjištění, zda se z této zábavy správně odvádí dávka ze zábav; to tím méně, že svědek V. — jak uvádí ve své výpovědi — u pokladny zjistil, že je obecenstva na zábavě více, než ho tam mělo býti podle počtu vstupenek z bloků vytržených. Ovšem namítá stížnost dále, že se svědci V. a P. nevykázali předepsaným ověřením, avšak nedostatek takové průkazky není v souvislosti s otázkou, zda bylo nebo nebylo vykročeno z formálního oprávnění; směřujeť dotčený předpis jen k tomu, by vrchnostenská povaha zmocněnce obecního úřadu byla účastněnými osobami poznána, i pozbývá proto předpis ten významu, jsou-li — jak rozsudek v souzené trestní věci zjišťuje — zmocněnec a jeho zmocnění účastněným osobám beztak známy. Právě tak nemá s onou otázkou nic společného další stížností namítaná, avšak rozsudkem popřena okolnost, že si svědci V. a P. počínali při kontrole vstupenek v sále tak, že rušili hrubým způsobem slavnost, jakou byla akademie; nepozbýváť formálně oprávněný zákrok vrchno-

stenské osoby povahy výkonu vrchnostenského příkazu (veřejné služby, veřejného úřadu) nepřiměřeným způsobem výkonu. Dovolává-li se stížnost na omluvu souzeného jednání ustanovení § 344 obč. zák., připomíná se, že ustanovení to má na zřeteli rušení držby, že však zákrok svědků V-y a P-a se ničí držby nedotýkal, jakož i že svépomoc má sice místo k odvrácení protiprávního útoku soukromé osoby, nikoliv i proti formálně oprávněnému zákroku vrchnostenské osoby, jejíž zákrok, byť věcně neodůvodněný nebo nepřiměřeným způsobem prováděný musí dotčená jím osoba trpěti s výhradou stížnosti k vrchnosti, zákrok onen nařídívší nebo jinak veřejnému činiteli nadřízené.

Čís. 4696.

Nebylo-li v zahájeném trestním řízení pro přečin proti bezpečnosti cti, pokud se týče pro přestupek podle § 6 tisk. nov. po šest měsíců pokračováno, pominula trestnost činu promlčením podle § 40 tisk. zák., třebaže faktický klid řízení nastal zaviněním (opomenutím) soudu, nikoliv soukromého obžalobce; nezáleží ani na tom, že šlo o úkon, na který soukromý obžalobce neměl podle platných předpisů zákonné ingerence.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1933, Zm I 1123/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Písku ze dne 29. října 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 6 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., zrušil rozsudek v napadené odsuzující části jako zmatečný a obžalovaného zprostil podle § 259 čís. 2 tr. ř. též z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491, 493 tr. zák., § 1 zák. čís. 124/1924 sb. z. a n., po případě pro přestupek podle § 6 cit. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek, pokud byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle § 6 tisk. nov., uplatňuje zřejmým poukazem důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 b) tr. ř., tvrdíc, že čin obžalovanému za vinu dávaný je promlčen podle § 40 tisk. zák., ano v zahájeném trestním řízení nebylo po dobu šesti měsíců pokračováno. Stížnost jest v právu. Kmetský soud zjistil, že v trestním řízení proti obžalovanému podle stavu spisů nastaly dvě časové mezery více než šesti měsíční, v nichž nebylo v trestním řízení již zavedeném po dobu šesti měsíců pokračováno — totiž v čase, kdy soudce činný pro smírný rok (který se konal dne 25. října 1929 a zůstal bezvýsledným) postoupil dne 20. listopadu 1929 spisy vyšetřujícímu soudci krajského soudu v Písku k provedení vyhledávání proti obžalovanému pro přečin proti bezpečnosti cti až do 30. června 1930, kdy vyšetřující soudce krajského soudu v Písku dožádal krajský soud v Táboře o odpovědný výslech